

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Olszewski
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak (spr.) SO del. do SA Artur Karnacewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anita Jagielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Zdzisława Rynkiewicza

po rozpoznaniu sprawy z wniosku M. F.

zażalenia wniesionego przez pełnomocnika wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 12 października 2012r., sygn. akt III Ko 42/12

w przedmiocie umorzenia postępowania

na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do merytorycznego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

Uzasadnienie:

Postanowieniem z dnia 12 października 2012 roku sygn. akt III Ko 42/12 Sąd Okręgowy w Szczecinie na podstawie art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 555 k.p.k. umorzył postępowanie w sprawie o odszkodowanie za oczywiście niesłuszne zatrzymanie w sprawie IV K 415/09 Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 30.09.2009r. M. F. został zatrzymany do sprawy V Ds. 51/09, prowadzonej przez Prokuraturę Apelacyjną w Szczecinie i postawiono mu zarzut z art. 228 §1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W dniu 01.10.2009r. M. F. został zwolniony i zastosowano wobec niego środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym. Postępowanie karne przeciwko wnioskodawcy toczyło się do dnia 24.05.2011r., kiedy to wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie, został utrzymany w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w sprawie IV K 415/09, uniewinniający M. F. od dokonania czynu. W dniu 24.05.2012r. M. F. wystąpił do Sądu Okręgowego w Szczecinie z wnioskiem o odszkodowanie i zadośćuczynienie za oczywiście niesłuszne zatrzymanie. Na rozprawie w dniu 12.10.2012r. prokurator podniósł zarzut przedawnienia i wniósł o umorzenie postępowania. Zgodnie

z art. 555 k.p.k. roszczenia o odszkodowanie i zadośćuczynienie z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania przedawniają się z upływem roku od daty zwolnienia. Wnioskodawca nie dotrzymał tego terminu. Brak jest przesłanek, które wskazywałyby na potrzebę prowadzenia postępowania, mimo upływu rocznego terminu. Podniesienie zarzutu przedawnienia przez prokuratora, nie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wywiódł pełnomocnik M. F. i zarzucił obrazę przepisu postępowania, a to art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., poprzez umorzenie postępowania na podstawie wskazanego przepisu ustawy, podczas gdy przepis ten nie znajduje zastosowania przy rozpoznawaniu roszczenia cywilno-prawnego, jakim jest roszczenie o zapłatę zadośćuczynienia za niesłuszne zatrzymanie, zgłoszone na podstawie art. 552 § 1 k.p.k. Wobec powyższego zarzutu pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne i zasługiwało na uwzględnienie. Błędnie bowiem Sąd Okręgowy uznał, że w przypadku roszczenia M. F. zachodzi przesłanka umorzenia postępowania, o której mowa w art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k.

Po pierwsze wskazywany przez Sąd Okręgowy przepis art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. dotyczy przedawnienia karalności, nie zaś przedawnienia roszczenia zgłaszanego przez wnioskodawcę.

Po drugie przepis art. 555 k.p.k. określa charakter prawny terminu stanowiąc, że jest to termin przedawnienia, co wywołuje konsekwencje w postaci konieczności stosowania do tego terminu przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących przedawnienia roszczeń (art. 117 i nast. KC). Sąd Okręgowy, podając wadliwą podstawę prawną swego rozstrzygnięcia stwierdził wystąpienie przesłanki procesowej, która skutkowałą niedopuszczalnością procesu, podczas gdy nawet przy uwzględnieniu zarzutu przedawnienia, należało wypowiedzieć się merytorycznie o żądaniu, wydając w sprawie wyrok. W utrwalonym już orzecznictwie trafnie się wskazuje, że jeżeli prokurator podniesie zarzut przedawnienia roszczeń, a sąd ustali, że niedotrzymanie przez wnioskodawcę terminu nie usprawiedliwiają żadne wyjątkowe okoliczności, żądanie odszkodowania podlega oddaleniu (vide m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2000 r., [WA 7/00](#), OSNKW 2000, z. 7-8, poz. 73, Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 23 marca 2006 r. II AKa 48/06, LEX nr 179042), co jak już wspomniano wcześniej, może i musi nastąpić jedynie w wyroku. Skoro więc Sąd Okręgowy rozpoznający przedmiotową sprawę, w identycznych realiach jak te przedstawione powyżej, wyraził swe stanowisko w postanowieniu, przeto orzeczenie to musiało się spotkać z kasatoryjną decyzją Sądu Odwoławczego.